
Monumentenrestauraties in de provincie Utrecht in de jaren 1975-1979.

Reeds vele jaren heeft de Vereniging Oud-Utrecht het belang ingezien van het jaarlijks publiceren van een overzicht van aangevangen en/of voltooide monumentenrestauraties in de provincie Utrecht. Door omstandigheden is dit niet gebeurd in de jaren 1975 t/m 1979, met uitzondering van de stad Utrecht. Om in deze tekortkoming te voorzien wordt u thans de opsomming van activiteiten op dit gebied in deze jaren voorgelegd.

Er moet groot belang worden gehecht aan het periodiek geven van een dergelijk overzicht. Enerzijds is het van belang, om een inzicht te verkrijgen in de gang van zaken op dit gebied gedurende een bepaalde periode, anderzijds om op betrekkelijk eenvoudige en toegankelijke wijze voor de toekomst vast te leggen, wat er op het gebied van de restauraties tot stand is gekomen.

Nog beter zou het zijn, indien van iedere restauratie in het kort een beschrijving van de aard van het betreffende monument en van de aard van de restauratie, met de specifieke opgetreden problemen, zou kunnen worden gegeven naast de droge opsomming van de objecten. In dit beperkte kader is dit helaas niet mogelijk.

In het betreffende tijdsbestek is betrekkelijk veel aangepakt op het gebied van de monumentenrestauraties. Dit is niet zo verwonderlijk, wanneer men bedenkt, dat 1975 het „Monumentenjaar“ was, waardoor de belangstelling voor het Culturele Erfgoed sterk werd aangewakkerd in de daarop volgende jaren. Dit heeft zich ondermeer gemanifesteerd in een hoge restauratieactiviteit.

In maatschappelijk opzicht is de Monumentenzorg meer in de belangstelling komen te staan, waardoor het ook noodzakelijk werd met een kritische instelling de problemen in deze sector tegemoet te treden. Men zou kunnen stellen, dat de monumentenzorg professioneler is geworden in de jaren tussen 1975 en heden, enerzijds ten gevolge van de toename van de „know-how“ op dit gebied en anderzijds noodgedwongen, om, gezien de verhoogde belangstelling en de beperkt gebleven middelen (in de ruimste zin des woords), zo efficiënt mogelijk te kunnen werken.

De „monumentenzorg“ zal echter altijd voor een groot gedeelte moeten (en kunnen) drijven op een niet-professioneel, of semi-professioneel kader. Hier-

bij moet gedacht worden aan allerlei stichtingen, verenigingen en andere groeperingen, die zich met de vele facetten van de monumentenzorg bezighouden. Ook de vereniging Oud-Utrecht mag hiertoe gerekend worden, o.m. dank zij het feit, dat zij de publicatie van het hiernavolgende overzicht mogelijk maakt. Bovendien wordt er in het maandblad regelmatig aandacht besteed aan monumenten in stad en provincie.

In het hiernavolgende overzicht (wat niet de pretentie heeft volledig te zijn) zijn de gerestaureerde (of in restauratie zijnde) objecten gerangschikt naar gemeente, waarin zij zijn gelegen, en de gemeenten weer alfabetisch. Indien er in één gemeente meerdere kernen zijn, waarin restauratieactiviteiten hebben plaatsgevonden, zijn deze kernen onder de gemeente, waaronder ze ressorteren, genoemd. Voorts zijn omwille van de overzichtelijkheid alleen min of meer bijzondere restauraties met name genoemd, andere minder belangrijke als categorie.

Een enkele maal is nadere informatie over de restauratie gegeven.

GEMEENTE ABCOUDE.

Abcoude Enkele woonhuisrestauraties in de Hoogstraat. Van de boerderij Gein Noord 28 werden achtergevel en zomerhuis gerestaureerd. Voorts enkele rietendak-restauraties.

Baambrugge De restauratie van het huis Cronestein kwam in 1975 gereed. Een aanvang werd gemaakt met de restauratie van het huis Middelvaart.

Loenersloot In het onder Abcoude ressorterende gedeelte van dit plaatsje kwam de restauratie van de theekoepel bij huize Valckenheining gereed; een 18e eeuwse theekoepel in de trant van de uit Frankrijk afkomstige architect Daniël Marot.

GEMEENTE AMERONGEN

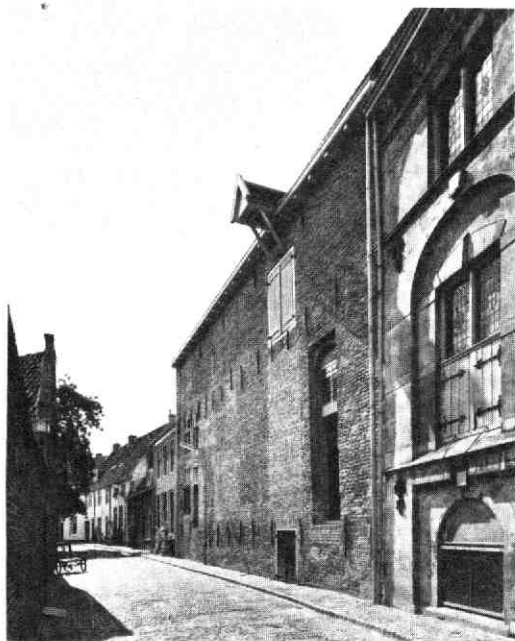
Amerongen Hier werden diverse woonhuisrestauraties uitgevoerd.

Aan het kasteel Amerongen, dat in de verslagperiode in handen kwam van de Utrechtse Kastelenstichting, werden verscheidene herstelwerkzaamheden verricht. Ook aan het huis Natewisch vond uitwendig herstel plaats.

Het pand Lekdijk 5 werd geheel gerestaureerd.

Amersfoort, Breestraat 76, 1962

Amersfoort, Breestraat 76, augustus 1976

GEMEENTE AMERSFOORT

Amersfoort Hier werd een vrij groot aantal woonhuizen gerestaureerd. In het bijzonder kunnen hier enkele muurhuizen genoemd worden: de no's 1-3 waarin de Stedelijke Muziekschool is gevestigd, en no. 199. 't Sluisje, markant gesitueerd bij het Havik. Een belangrijke restauratie is voorts die van het museum Flehite aan de Breestraat, 1e en 2e fase, welke thans gereed zijn.

Een ander groot werk is geweest het herstel en de verbouwing van de vm. brouwerij de Kroon, Krommestraat 36. Verder dienen vermeld te worden de restauraties van Beestenmarkt 10, en Grote Spin 10-12, waarin de Beiaardschool is gevestigd.

Een bijzonder werk is de reconstructie van de stadsmuur achter de Kamp.

In het park van huize Randenbroek werd de duiventoren gerestaureerd.

In voorbereiding is thans de restauratie van het Observantenklooster, welke naar verwachting in de loop van 1980 een aanvang kan nemen.

GEMEENTE BAARN

Baarn In deze gemeente werd in 1978 een begin gemaakt met de restauratie van het huis Groeneveld. Dit vroeg-achttiende eeuwse huis, dat in verschillende étappes tot stand is gekomen, wordt hersteld ten behoeve van de huisvesting van een museum en bezoekerscentrum voor Staatsbosbeheer. De toestand, waarin het huis verkeerde in de eerste helft van de negentiende eeuw, dient hierbij als uitgangspunt. In dit opzicht is de relatie van het huis met het omringende

park in landschapstijl van betekenis. Het omvangrijke werk is thans nog in volle gang.

Soestdijk Aan Paleis Soestdijk werd voortgang gemaakt met het vernieuwen van de buitenbepleistering.

Lage Vuursche Een begin werd gemaakt met de restauratie van het bakhuis bij de boerderij Hoge Vuursche weg no. 1.

GEMEENTE BENSCHOP

Benschop Naast het herstel van diverse rieten daken van boerderijen kwam de vernieuwing van de zg. Bolle Brug gereed en werd de toren van de N.H. Kerk gerestaureerd. Hiermee werd de restauratie van de kerk, die al veel eerder was uitgevoerd, in feite voltooid. Buiten de „echte" monumentensfeer werd het Dorpsplein op gemeentelijk initiatief verfraaid door herstel aan de gevels van diverse aan dit plein gelegen panden.

GEMEENTE DE BILT

De Bilt De toren van de N.H. Kerk werd gerestaureerd in 1975. In dezelfde tijd het stenen duifhuis in het van Boetzelaerpark aldaar. Vervolgens kwam in deze gemeente de restauratie van het landhuis Beerschoten gereed. Dit huis is een markante schakel in de reeks van buitenhuizen, die tussen Utrecht en Amerongen de „Stichtse Lustwarande" vormen.

GEMEENTE BREUKELLEN

Breukelen In de jaren 1975-1978 werd de ridderhofstad Oudaen gerestaureerd. Een belangrijk onderdeel

van de restauratie was de verwijdering van de houten beplanking tegen de westgevel, welke het herstel van de oorspronkelijke bakstenen gevels mogelijk maakte. Hierdoor is de bouwgeschiedenis van het huis gedurende een periode van ± 1200 tot ± 1650 afleesbaar geworden. Voorts werd herstel aan het interieur, de kappen en het karakteristieke hangtorentje uitgevoerd. (Gaarne wil ik van deze gelegenheid gebruik maken de hardnekkig in de literatuur terugkerende misvatting als zou dit torentje de huidige verschijningsvorm verkregen hebben door het wegnemen van de onderbouw, en als zou de zich aan de achterzijde van het huis bevindende traptoren van zijn spits zijn beroofd, naar het rijk der fabelen te verwijzen).

Een begin werd gemaakt met de restauratie van de Nederlands Hervormde kerk. In de loop van 1980 zal dit werk naar verwachting voltooid zijn. Huize Vreedenoord werd weer voorzien van een aanbouw, die in de vorige eeuw was verdwenen. Hierdoor kreeg dit huis zijn 18e en vroeg 19e eeuwse aanzien weer terug.

Een begin werd gemaakt (in 1979) met de verbouwing en restauratie van het vm. koetshuis bij het gemeentehuis „Boom en Bosch,” ten behoeve van de huisvesting van verschillende afdelingen van het gemeentelijk apparaat.

De Gemeente nam zelf de restauratie van het Statewapen, markant gelegen bij de brug over de Danne, ter hand. Helaas is het resultaat op een aantal punten minder geslaagd te noemen. Voorts werden in het dorp enkele woonhuizen verbouwd of gerestaureerd.

Een bijzondere restauratie was die van een tuinornament, daterend uit het midden van de vorige eeuw, en samengesteld uit diverse metalen, bij kasteel Nijenrode.

GEMEENTE BUNNIK

Bunnik Hier werd in 1979 een begin gemaakt met het pand Dorpsstraat 1, een boerderij, waarin de dienst Gemeentewerken zal worden gehuisvest. Eveneens in 1979 begonnen herstelwerkzaamheden aan het pand Oud Amelisweerd, welk huis eigendom is van de gemeente Utrecht.

GEMEENTE BUNSCHOTEN

Bunschoten Nadat de kerk in een eerder stadium al eens gerestaureerd was, bleek het noodzakelijk te zijn de vloer en de vensters alsnog aan te pakken, hetgeen in 1977 gebeurd is.

GEMEENTE COTHEN

Cothen Hier werden enige woonhuizen gerehabiliteerd, die gelegen zijn in het beschermde dorpsgezicht.

GEMEENTE DRIEBERGEN-RIJSENBURG

Driebergen In deze gemeente werd het koetshuis van kasteel Hardenbroek hersteld, terwijl het huis zelf een inwendige verbouwing onderging.

Rijzenburg De belangwekkende R.K. Kerk St. Petrus-Banden, gebouwd in de in ons land niet veel voorkomende Empire-stijl, werd geheel gerestaureerd. Als hoofdelement in het beschermde dorpsgezicht Rijzenburg was deze restauratie van dit gebouw voorbeeld voor veel initiatieven voor het herstel van het Kerkplein en de aanliggende bebouwing. De bouwkundige werkzaamheden aan de kerk werden in 1978 voltooid.

GEMEENTE EEMNES

Eemnes-buiten In 1975 werd de torenbekroning van de toren van de N.H. Kerk vernieuwd. Dit was noodzakelijk, aangezien bij een eerdere restauratie natuursteen van een inferieure kwaliteit was toegepast. Hierdoor ontstond het gevaar van neervallende steenbrokken.

Van enkele boerderijen werd het rieten dak vernieuwd.

GEMEENTE HARMELEN

Harmelen In deze gemeente werd een aantal boerderijen hersteld, alsmede enige panden in de dorpskern. Een belangrijk werk was de restauratie van de Nederlands Hervormde Kerk en de toren. Nadat de kerk ten gevolge van een brand in 1900 was herbouwd, bleek een restauratie thans wederom noodzakelijk. De restauratie was in 1979 voltooid.

GEMEENTE HOUTEN

Houten Ook in Houten werd een aantal boerderijen hersteld, waaronder de hofstede Blokhoven, in 1979. De restauratie van het huis Heemstede (hoofdgebouw) kwam in 1975 gereed. In dit huis is een bibliotheek t.b.v. de medische wetenschap ondergebracht. In de onder Houten ressorterende plaatsen Schalkwijk en Tull en 't Waal werden eveneens herstellingen aan boerderijen uitgevoerd.

GEMEENTE KAMERIK

Kamerik In Kamerik werden de kaaspakhuizen aan de Mijzijde uitwendig hersteld. Tevens werden een aantal woonhuizen in het beschermde dorpsgezicht gerehabiliteerd. Van belang was verder het herstel van de kademuren in het dorp langs Mijzijde en van Teylingenweg.

GEMEENTE KOCKENGEN

Kockengen Ook in Kockengen werden enige woonhuizen hersteld, alsmede een aantal boerderijen. Over de Heicop werd ter hoogte van de Nieuwstraat de vroeger aanwezige ophaalbrug gereconstrueerd.

GEMEENTE LANGBROEK

Neerlangbroek Herstelwerkzaamheden werden verricht aan het dak van de oude woontoren, die de kern van het huis Hinderstein vormt.

Overlangbroek Hier werd de toren van de N.H. Kerk in 1974-'75 gerestaureerd. Voorts werd het pandje

Wijkerweg 1 geheel aangepakt en werd herstel ver-richt aan diverse boerderijen.

GEMEENTE LEERSUM

Leersum De toren van de N.H. Kerk onderging een grondige opknabbeurt. Verder werd gerestaureerd de grafombe van Nellenstein (1977), de Orangerie van het huis Broekhuizen, en het pand Bremweg 2.

GEMEENTE LINSCHOTEN

Linschoten Een belangrijke restauratie was die van de N.H. Kerk aldaar. Bij deze algehele restauratie werd een wit gepleisterd gebouw getransformeerd in een kerk van schoon metselwerk, waarin de ramen in 17e eeuwse vorm zijn teruggebracht. Het inwendige wijzigde ook drastisch door de samenvoeging van schip en koor tot één ruimte.

De theekoepel bij het raadhuis werd gerestaureerd in 1976-1977.

Voorts werd van een aantal boerderijen het rietdak vernieuwd.

GEMEENTE LOENEN

Loenen In de monumentengemeente Loenen werd een groot aantal woonhuisrehabilitaties gerealiseerd. Als bijzondere restauraties kunnen genoemd worden die van de theekoepel bij het klooster Mater Dei aan de Dorpsstraat, de verbouwing en uitwendige restauratie van huize Vegtlust en het funderings- en gevelherstel van huize Kalorama.

Loenersloot De restauratie van het vm. rechthuis kwam gereed.

Nieuwersluis De orangerie annex koetshuis bij het buiten „Over Holland“ werd gerestaureerd in 1975.

Vreeland Ook hier vonden verscheidene woonhuisrehabilitaties plaats, waaronder de Diaconiewoningen aan de Lindengracht, die aangepast werden aan de eisen die de tegenwoordige tijd stelt aan bejaardenhuisvesting.

GEMEENTE LOPIK

Lopik Hier werden enkele rieten daken van monumentale boerderijen vernieuwd. Het pand Lopikerweg-west 33 werd na een brand in 1975 hersteld.

GEMEENTE MAARSSSEN

Maarssen In Maarssen werd ten gevolge van ernstige verwaarlozing het vm. buitenhuis Endelhoven gesloopt. Hierover is in het maandblad reed eerder bericht. In schrille tegenstelling tot dit negatieve feit staan een aantal woonhuisrestauraties in de dorpskern, met name langs de Vecht aan Schippersgracht, Lange gracht en Herengracht. Ook aan de Kaatsbaan en de Nassaustraat werden restauraties uitgevoerd. Een bijzondere restauratie was die van het botenhuis aan de Timmermanslaan, een van de laatste overgebleven gebouwtjes van dit type in de Vechtstreek.

Voorts werd de theekoepel bij het huis Leeuwenvecht aan de Straatweg geheel gerestaureerd, waarbij de aanwezige asfaltpapier-bedeeking op het koepeldak vervangen werd door een van lood. Een interessant werk was de restauratie van het koetshuis bij het buiten Vreedenhoeve, eveneens aan de straatweg gelegen. Hier werden aanbouwen in een eigentijdse vormgeving gerealiseerd, waardoor een boeiend geheel ontstond. Bij de restauratie van het huis Raadhoven aan de Herengracht werd een interessante 17e eeuwse plafondbeschildering ontdekt, die gerestaureerd werd.

Oud-Zuilen Het poortgebouw van slot Zuylen werd gerestaureerd in 1977-1978. Verdere werkzaamheden aan het hoofdgebouw kunnen hopelijk binnen niet al te lange tijd worden uitgevoerd.

De laatste overgebleven panoven in de Vechtstreek, die in Oud-Zuilen stond, is na een brand gesloopt. Een schrale troost is, dat het bouwwerk vanwege de Stichting Historisch Boerderij Onderzoek te Arnhem uitvoerig is opgemeten en gedocumenteerd.

GEMEENTE MAARTENSDIJK

Maartensdijk Hier vonden twee restauraties plaats: het pand Dorpsweg 99 (een boerderij) werd grondig aangepakt, waarbij het oorspronkelijk aanwezige rieten dak weer in ere werd hersteld. Voorts werd het huis Rustenhoven zowel in- als uitwendig opgeknapt.

GEMEENTE MONTFOORT

Montfoort In Montfoort vonden (en vinden) enkele interessante restauraties plaats. De kapel van de vm. Commanderie van de Johanniter Orde werd gerestaureerd en in gebruik genomen als dépendence van het Stadhuis. Dit gebouw was in de loop der jaren getransformeerd tot een pakhuus. De restauratie bracht de oude toestand (als één ruimte) weer terug.

Er werden twee woonhuizen gerestaureerd, waaronder het interessante, van oorsprong middeleeuwse pand Hoogstraat 6. De poortwoning bij het kasteel werd hersteld en voor moderne bewoning geschikt gemaakt.

In 1978 kon eindelijk een aanvang worden gemaakt met de omvangrijke restauratie van de Nederlands Hervormde Kerk. Dit werk zal tot 1982 voortduren. De kerk is geheel ingepakt onder een tijdelijke overkapping, zodat zo min mogelijk last wordt ondervonden van slechte weersomstandigheden, wat vooral bij het dakherstel van groot belang is. Op dit ogenblik staan het koor en het transept onder deze noodkap; in de loop van 1980 zal de tijdelijke overkapping verplaatst worden naar het schip. De restauratie van het uitwendige van de toren kwam nog in 1979 gereed.

GEMEENTE NIEUWEGEIN

Jutphaas Het uitwendige (voornamelijk de kap) van het kasteel Oudegein werd in 1974 gerestaureerd. Hierbij zijn geen uiterlijke wijzigingen aangebracht.

Montfoort, Commanderij St. Jan, december 1968

Enkele spantbenen en balkkoppen zijn met behulp van kunstharsmortel hersteld.

Vervolgens werd de naast het kasteel gelegen boerderij de „Hofstede Oudegein” ingrijpend verbouwd en gerestaureerd. Deze boerderij heeft een zeer interessante 17e eeuwse voorgevel. In Jutphaas werden verder aan de Nedereindseweg enige boerderijen hersteld, en in het dorp het trapgeveltje tegenover het kasteel Rijnhuizen. Aan het Kerkveld te Jutphaas werden in 1978 de restanten van de zgn. Anna van Rijnhuisjes gesloopt. Deze sloop was het gevolg van communicatiefouten tussen de gemeente en de betrokken woningbouwvereniging.

Vreeswijk In Vreeswijk werd een begin gemaakt met de omvangrijke werkzaamheden aan het sluisencomplex. Het bovenhoofd (aan de rivierzijden) zal hierbij worden omgebouwd tot inlaatwerk ten behoeve van de waterversing van de stad Utrecht. Deze stad is sinds de bouw van de sluis in de middeleeuwen eigenaar van het complex en laat thans ook de restauratie uitvoeren.

GEMEENTE NIGTEVECHT

Nigtevecht In Nigtevecht werd een van onze jongere monumenten, het huis „Zwaanwijk” aan de Vecht, geheel gerestaureerd en verbouwd tot appartementen.

In de dorpsstraat werden de zg. Rubatex panden ge-

Montfoort, Commanderij St. Jan, november 1977

restaureerd. Hierin was tot voor enige jaren een fabriek gevestigd, die door een brand in de as gelegd werd. Thans zijn er een aantal woningen in gerealiseerd.

GEMEENTE OUDEWATER

Oudewater In Oudewater werden enige woonhuisrehabilitaties uitgevoerd. Het grootste project in dit kader was de hoek Zuiderkerkstraat - Marktstraat, waar drie panden in één keer werden aangepakt. In één van deze huizen werd een interessante 17e eeuwse gemetselde wenteltrap hersteld. Oudewater werd in 1978 ingeschreven in het register van Beschermd Stadsgezichten.

GEMEENTE RENSWOUDE

Renswoude In Renswoude kwam de restauratie van het kasteel gereed. Hierin werden een aantal appartementen gemaakt. Ook de restauratie van de bijgebouwen kwam gereed, alsmede de achter in het park gelegen duiventoren.

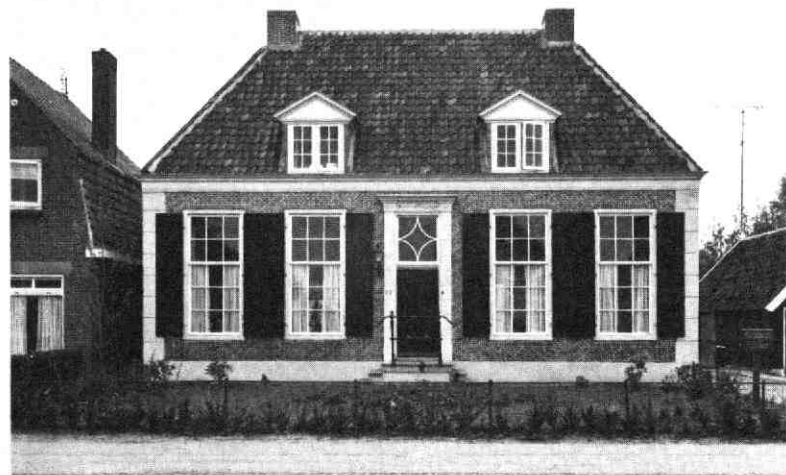
In het dorp werden een aantal woonhuisrehabilitaties uitgevoerd, waarvan als meest opmerkelijke die van de zg. kasteelwoningen, of de „Nieuwe Buurt”. Het betreft hier een complex van vijf blokjes met woningen, daterend uit de 18e eeuw.

GEMEENTE RHENEN

Rhenen In deze niet erg rijk aan monumenten zijnde gemeente werd het oude stadhuis geheel gerestaureerd. Het is een van de weinige gebouwen, die in de 2e wereldoorlog gespaard bleven, doch jarenlange

*Renswoude,
Dorpsstraat 63-65,
oktober 1963*

*Renswoude,
- Dorpsstraat 65,
mei 1976*

verwaarlozing maakte er toch nog een ruïne van. Het dient thans als dépendence van het gemeentehuis t.b.v. raadsvergaderingen, huwelijksvoltrekkingen en officiële gelegenheden.

Voorts werden in Rheden twee oude tabaksboerderijen gerestaureerd: Stokweg 1 en Utrechtseweg 93.

De restauratie van de Cuneratoren werd in 1978 voltooid.

Elst In Elst werd de vm. pastorie naast het hervormde kerkje geheel gerestaureerd.

GEMEENTE SOEST

Soest In Soest werd de Nederlands Hervormde kerk hersteld. Hier is o.a. het binnenpleisterwerk, dikwijls

oorzaak van problemen bij kerkgebouwen, gedeeltelijk vernieuwd.

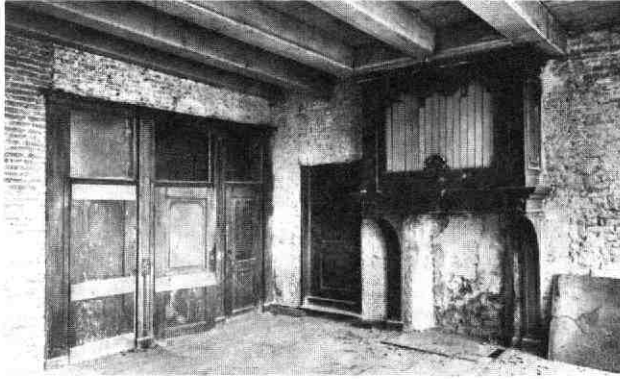
GEMEENTE WOUDEBERG

Woudeberg Het inrijhek van de vm. ridderhofstad Groenewoude werd gerestaureerd.

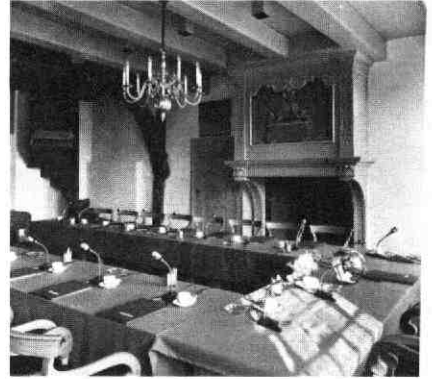
GEMEENTE VLEUTEN-DE MEERN

De Meern In de Meern werd subsidie verleend in het herstel van enkele rieten daken van boerderijen.

Vleuten Hier kwam de restauratie van de Hamtoren na vele jaren gereed. Nadat het huis enige tijd verhuurd is geweest als centrum van een religieuze groepering wordt het thans als woning ingericht.

Rhenen, Museum. Interieur 1e etage, juli 1955

Rhenen, Stadhuis. Raadzaal november 1977.

In het dorpscentrum werd een van de weinige daar aanwezige monumenten gerestaureerd, te weten café de Brouwerij.

GEMEENTE WIJK BIJ DUURSTEDEN

Wijk bij Duurstede Hier werd de restauratie van de Ned. Hervormde kerk voltooid (1978).

Verder werden hier een groot aantal woonhuisrehabilitaties uitgevoerd, zowel aan beschermde monumenten, als aan zg. beeldbepalende panden, dit zijn panden, die bepalend zijn voor het karakter van het beschermde stadsgezicht.

Het markant gelegen huis „de Wildkamp”, achter de ruïne van het slot, werd geheel gerestaureerd.

GEMEENTE IJSSELSTEIN

IJsselstein Het oude stadhuis van IJsselstein werd in de jaren 1975-1977 gerestaureerd. Ook hier kreeg deze oude zetel van het stadsbestuur een representatieve bestemming. In de kelder werd een restaurant gemaakt; terwijl op de zolder een oudheidkamer werd ingericht.

In september 1978 werd het gerestaureerde gebouw feestelijk in gebruik gesteld door de Staatssecretaris van C.R.M., de heer Wallis de Vries. In het stadje werden verder een aantal woonhuisrehabilitaties uitgevoerd.

GEMEENTE ZEIST

Zeist De toren van de Nederlands Hervormde kerk werd gerestaureerd. Deze toren is een van de weinige torens in vroege Neo-gothische stijl, die we in Nederland kennen. De kern van het bouwwerk is een tufstenen romaanse toren, die aan de binnenzijde nog duidelijk herkenbaar is.

Aan enkele panden gelegen aan het Broeder- en Zusterplein werden incidentele herstelwerkzaamheden verricht.

Aan de Utrechtseweg werd het huis „de Brink” grondig opgeknapt, terwijl een begin werd gemaakt (in 1978) met de restauratie en de uitbreiding van huize Lommerlust. In dit monument zullen een aantal appartementen worden gemaakt.

Aan de Karpervijver zijn twee woningen geheel gerestaureerd.

Dit overzicht geeft een indruk van de activiteiten op monumentengebied in de provincie Utrecht voor zover die geregistreerd zijn vanuit de Rijksdienst voor de Monumentenzorg te Zeist. Buiten dit kader vallen tal van initiatieven van verenigingen, stichtingen en particulieren die het wel en wee van het historisch erfdeel ter harte gaat. Deze initiatieven mogen hier niet onvermeld blijven; informatie er over zal echter via andere kanalen verzameld moeten worden.

Voor diegenen, die meer willen weten over de landelijke activiteiten van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg is het mogelijk de jaarverslagen van deze dienst te bestellen. Dit kan geschieden door overmaking van f 10,— op girorekening 42 51 20 t.n.v. de Rijksdienst voor de Monumentenzorg te Zeist, onder vermelding „jaarverslag 1977 (of 1978)”. Alleen de jaarverslagen over de jaren 1977 en 1978 zijn nog voorradig.

*ir. R. Apell
Architect bij de Rijksdienst voor de
Monumentenzorg*

*Foto's: Rijksdienst v. d.
Monumentenzorg,
Zeist.*